

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

Het tekort 2018 conform het beeld van de uitvoering bedraagt €10,7 miljoen. Dit tekort wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een afwijking tussen de werkelijke gemiddelde uitkeringsprijs en de gemiddelde prijs waarmee het Rijk rekent bij de verdeling van het macrobudget 2018. De rekentool 2018 laat zien dat voor Groningen wordt uitgegaan van een voorspelde prijs per uitkering van €12.747. De gemiddeld verstrekte prijs per uitkering bedraagt volgens de rekentool €13.688. Het tekort wordt daarnaast veroorzaakt door een uitname van €137,9 uit het macrobudget 2018 voor vangnetuitkeringen die betrekking hebben op tekorten in 2016. De gemeente Groningen krijgt hierdoor €3,3 miljoen minder budget.

Mede op aandringen van de gemeente Groningen is in 2018 landelijk onderzoek gepleegd of aan dergelijke verschillen tussen voorspelde prijs en werkelijke prijs objectieve factoren ten grondslag liggen. Voor het verdeelmodel 2019 heeft dit onderzoek geleid tot aanpassingen van het model die het negatieve verschil tussen de werkelijke gemiddelde bijstandskosten en de vergoede gemiddelde bijstandskosten aanmerkelijk kleiner maken. Verder zetten we op basis van o.a. externe adviezen verder in op het terugbrengen van het aantal uitkeringen en het verlagen van de gemiddelde prijs per uitkering, door middel van een pakket (aanvullende) maatregelen waarmee de raad heeft ingestemd. De resultaten hiervan worden o.m. zichtbaar in de in 2018 gerealiseerde verlaging van het aantal bijstandsuitkeringen.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

Tekortreductie is een doorlopend proces dat onze grote aandacht heeft. Jaarlijks berichten we de gemeenteraad over het voorziene tekort en over de maatregelen die we gaan nemen. In onze aanvraag over 2017 hebben we laten zien dat het gaat om het voortzetten van maatregelen die effectief zijn en het inzetten van nieuwe maatregelen. Deze lijn hebben we in 2018 voortgezet. Extern advies (zie B2) heeft onze eerdere beelden bevestigd.

Over 2018 kunnen we o.a. de volgende concrete interne maatregelen noemen.

Voorkomen instroom vanuit de WW. In 2018 hebben we 3 bijeenkomsten gehad waarbij mensen die nog maximaal 3 maanden ww ontvangen informatie krijgen over rechten en plichten in de bijstand, en een gesprek krijgen over arbeidsmarkt.

Nieuwe stathouders. In 2018 is Thuisin050 geopend, een coördinatiepunt waarin een multidisciplinair team van internen en externen samenwerken om de doelgroep direct op te pakken en te begeleiden richting scholing of werk en in het algemeen in te zetten op activiteiten die de integratie versterken.

Bijstand op maat. Dit experiment in het kader van het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet is eind 2017 ingezet en loopt tot 1 november 2019. Naast de drie interventies experimenteert Groningen ook met keuzevrijheid: wat is het effect op de uitstroom als bijstandsgerechtigden gericht kiezen voor een van de drie interventies?

Scholing onderkant arbeidsmarkt. Dit omvat programma's en trajecten gericht op onder meer het versterken van taalvaardigheid, digitale vaardigheden en werknemersvaardigheden van laaggeschoolden met of zonder beperkingen. Eind 2016 is het voornemen uitgesproken om extra in te zetten op deze doelgroep door een ketenaanpak toe te passen gericht op uitstroom naar werk. Bij de uitvoering van de activiteiten is een groot aantal samenwerkende organisaties betrokken zoals de WIJ-teams, ROC's en Stichting Lezen en Schrijven. In 2018 zijn we hiermee doorgegaan.

Versteving wijkbenadering. De ondersteuning op het gebied van werk is op dit moment nog vooral centraal georganiseerd, maar bepaalde individuele dienstverlening vindt nu ook plaats in de wijk, in de vorm van wijkgerichte evenementen zoals workshops en directe aanmeldingsmogelijkheden voor, bijvoorbeeld, trajecten, participatiebanen en parttime ondernemen. In 2018 zijn in acht wijken werkmarkten georganiseerd. We zien dat het succes mede afhangt van de inzet van de samenwerkingspartners in de wijk. Er worden groepsgewijze workshops in de wijk georganiseerd. In 2019 onderzoeken we hoe we de gebiedsgerichte dienstverlening centraal sterker vorm kunnen geven.

Werkfestival. In november 2018 vond voor de eerste keer dit evenement plaats. Ruim 11.000 werkzoekenden uit de hele regio kwamen erop af om in contact te komen met ca. 250 bedrijven die zich presenteerden, dit in een open, toegankelijke festivalsfeer.

Sociaal ondernemen. In 2018 is een actieprogramma sociaal ondernemen opgesteld. In het coalitieakkoord is nu inderdaad opgenomen dat we het gaan uitvoeren.

Plaatsingsfees. We zetten sinds 2018 gemeentelijke plaatsingsfee's in. Deze zijn bestemd voor de plaatsing van een brede doelgroep. De hoogte van de plaatsingsfee is afhankelijk van de omvang van het aangeboden reguliere contract dat minimaal 6 maanden moet zijn. Er moet sprake zijn van co-financiering, waarbij de werkgever zelf bijvoorbeeld begeleidings- of opleidingsuren biedt. Ook bij parttime werk is een fee mogelijk.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Uit eerder extern advies door Berenschot bleek al dat er aanknopingspunten zijn voor verdere aanscherping van beleid en uitvoering, maar dat er geen substantiële effecten te verwachten zijn op de omvang van het klantenbestand. We zijn de verschillende adviezen van Berenschot in de periode 2016-2018 gaan uitrollen. In 2016 en 2017 bijvoorbeeld door in de aanvraagprocedure werk meer vooraan te plaatsen (Werk op Kop) en in 2018 door een dashboard in te richten en de managementinformatie maandelijks te analyseren. Naast het dashboard van het ministerie van SZW zijn we in 2018 ook de analysetool Frontin BUIG gaan gebruiken voor nadere analyse van de opbouw van het BUIG-budget en voor inzicht in het financiële perspectief voor de komende jaren.

Om de achtergronden van ons tekort scherper te krijgen hebben we begin 2018 afstemming gezocht met andere gemeenten, Berenschot en bureau APE. Ook hebben we in 2018 de Divosa benchmark genomen. We hebben gezien dat onze gemiddelde prijs per uitkering afwijkt van het landelijk gemiddelde. We zien hierin een bevestiging van de eerdere conclusie van Berenschot.

We benadrukken dus dat de externe advisering die we hebben gezocht vooral onze analyses en nut van de ingezette maatregelen bevestigen.

B3. Externe maatregelen

Stimuleren parttime werk in loondienst. Hiermee zijn we in 2018 van start gegaan. Het project begint nu goed op dreef te komen. De verwachting is dat we per kwartaal ca. 230 personen kunnen spreken en begeleiden.

Parttime ondernemerschap. Dit is een succesvol instrument waarin we zien dat parttime ondernemen niet alleen tot inkomsten en uitstroom leidt, maar ook tot het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt.

Flexensie. We hebben dit succesvolle instrument voortgezet in 2018 en kijken in 2019 hoe we de sterke kanten verder kunnen ontwikkelen.

In beeld krijgen en bemiddelen van zittend bestand. Kansen in Kaart dat in 2015 als pilot begon, is onderdeel geworden van de vaste dienstverlening. Het doel is om mensen zonder een traject van de gemeente ten minste jaarlijks te spreken om zo o.a. te kunnen vaststellen of zij mogelijkheden hebben tot (parttime) werk. Tot en met 2018 zijn er 3386 klanten gesproken

Opleggen maatregelen. Werkcoaches zijn geschoold in het opleggen van maatregelen en we zien dat dit tot meer maatregelen heeft geleid.

Screening rechtmatigheid en voorliggende voorzieningen. Dit is een voorbeeld van een maatregel waarvan we steeds zien dat die effectief is. In 2015 en 2016 zijn grootschalige screenings geweest. In 2018 heeft een screening plaatsgevonden van mensen die na de eerdere actie ingestroomd zijn. We zijn nu aan het bekijken of we een dergelijke actie zouden kunnen opnemen in het primair proces, bijvoorbeeld met signaalgestuurde heronderzoeken, en deze bijvoorbeeld eens per twee jaar zouden kunnen uitvoeren. We hebben in 2017 en 2018 ook geëxperimenteerd met gestuurd handhaven, vanuit de landelijke werkgroep IGH.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Effecten van de (Aanvullende) interne maatregelen

Voorkomen instroom vanuit de WW. We constateren dat dit niet veel effect had en vermoeden dat dit o.a. te maken heeft met het feit dat UWV inmiddels meer inzet op klantcontact waardoor er door de gemeente niet meer veel winst te behalen valt.

Nieuwe statushouders. Er zijn geen targets geformuleerd qua aantallen uitstroom of parttime werk omdat Thuisin050 nog volop in ontwikkeling is. Wel is het doel gesteld dat we aan het eind van het jaar 750 statushouders in beeld hebben en zorgen dat 80% aan het eind van het jaar is uitgestroomd of actief is naast de inburgering.

Bijstand op maat. De resultaten van het Groningse experiment worden pas eind 2019-begin 2020 bekend. We kunnen nu al wel concluderen dat het ons goed lukt om de deelnemers te bewegen tot het invullen van de vragenlijsten. Daarmee verwachten we dat de resultaten goed bruikbaar zullen zijn voor het verkrijgen van inzichten over wat nu echt werkt.

Scholing onderkant arbeidsmarkt. De effecten zijn niet concreet te benoemen, maar we verwachten dat we de onderkant van de arbeidsmarkt beter kunnen faciliteren voor werk.

Versteviging wijkbenadering. Effecten zijn nog niet te geven, maar we verwachten in de wijk mensen effectiever te kunnen ondersteunen.

Werkfestival. Er zijn tijdens het werkfestival tientallen vacatures gevuld.

Sociaal ondernemen. Effecten zijn nog niet te geven, maar we verwachten dat we de groei van de stad en de energietransitie kunnen koppelen aan werkgelegenheid.

Plaatsingsfees. We zijn tevreden over dit instrument en hebben er 20 in 2018 verstrekt.

Effecten van de externe maatregelen

Sturingsinformatie. De inspanningen en resultaten zoals weergegeven in het dashboard hebben concreet geleid tot het opnemen van de formatie rond parttime ondernemen in de structurele middelen. Ook een project rond jongeren en FC Groningen bleek dermate goed te scoren dat we het een vervolg hebben gegeven.

Stimuleren parttime werk in loondienst. Over 2018 zijn 48 mensen vanuit het project uitgestroomd. We verwachten dat we de komende 2,5 jaar (als er nog voldoende 'voorraad' is) ca. 100 mensen per jaar kunnen laten uitstromen.

Parttime ondernemerschap. In 2018 zijn 37 klanten uitgestroomd en hebben 12 parttime winst gegenereerd. We zien dat beide groepen in aantallen stijgen. Het instrument wordt nu ook bewuster ingezet ten behoeve van statushouders, van wie er in 2018 twee via deze route zijn uitgestroomd.

Flextensie. De netto besparing over 2018 is nog niet bekend, maar we hebben in totaal 156 kunnen plaatsen voor ruim 7.000 werkuren. Naast deze sec gewerkte uren zien we ook bijvangst, in de vorm van 14 personen die door Flextensie weer in beeld kwamen voor jobmatching en zo volledig konden uitstromen. Verder hebben 13 personen een contract gekregen n.a.v. hun Flextensie-plaatsing.

In beeld krijgen en bemiddelen van zittend bestand. 420 mensen (13%) zijn tot en met 2018 naar dienstverlening doorgeleid. Daarnaast is voor nog eens 779 mensen (23%) het gesprek reden geweest om aan te geven zelf tot actie over te gaan. Uiteraard dragen de gesprekken ook bij aan 'zachtere' doelen zoals toeleiding naar regelingen en voorzieningen.

Opleggen maatregelen. Werkcoaches zijn geschoold in het opleggen van maatregelen en we zien dat dit tot meer maatregelen heeft geleid. In 2018 zijn in totaal 27 maatregelen zijn opgelegd, waarvan 18 voor onvoldoende meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling.

Screening rechtmatigheid en voorliggende voorzieningen. Vanuit de screening zijn 81 uitkeringen beëindigd vanwege onregelmatigheden of voorliggende voorzieningen. Daarnaast konden 53 uitkeringen worden verlaagd vanwege andere inkomstenbronnen.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 27/6/2019

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: D.T.H. Starinans

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

De gemeenteraad van de gemeente Groningen stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: **27 JUNI 2019**

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018¹ en/of de Benchmark van Divosa².
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

² www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie. Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten, inwinnen van advies bij andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking of advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
 - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
 - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
 - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*
De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*
Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.
Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.
In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen.
- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*
Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college

inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.à. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.